

DFJC - Département de la formation, de la jeunesse et de la culture
DGEO - Direction générale de l'enseignement obligatoire

3. dönem tanıtımı

Veliler için bilgiler

Orta öğrenim

9S ve 10S sınıfları

Zorunlu eğitim on bir yıl sürer. Bu eğitim öğrencinin bilgi ve yetkinlikler kazanmasını, zihinsel, manüel, yaratıcı ve fiziksel yetilerini geliştirmesini ve kullanmasını ve kendi kanaatini ve kişiliğini oluşturmasını hedeflemektedir. Okul öğrencinin kendi kendini ve çevresindeki dünyayı tanıyarak ve bunun yanı sıra başkalarına saygı göstererek sosyal, mesleki ve medeni hayata dahil olmasını sağlar.

Bu broşür özellikle orta öğretim 9. ve 10. sınıflar olmak üzere 3. dönemi tanıtır. Broşür özellikle zorunlu eğitim kanununda (LEO) öngörülen eğitim branşlarını ve seviyeleri tanımlar. Bu doküman kronolojik sıraya göre her branşta sınıf geçme ve branş değiştirme koşullarını tanıtır.

Üç yıl süreli 3. dönem zorunlu öğrenimin sonunu simgeleyen bir orta öğrenim diploması alınmasıyla sonuçlanır. 11 sınıfın sonunda, çeşitli ortaokul-lise arası hazırlık sınıflarına kaydolunabilir.

www.vd.ch/scolarite

Kaynaklar: Loi sur l'enseignement obligatoire (LEO)
Règlement d'application de la LEO (RLEO)
Cadre général de l'évaluation (CGE)

Yalnızca, yasa ve yönetmelik çerçevesi ve farklı durumları ayrıntılı bir biçimde ele alan Genel Değerlendirme Çerçevesi (CGE) geçerlidir.

Organizasyon ve zaman çizelgesi

Orta öğrenim 1'de iki eğitim seçeneği bulunmaktadır: lise (Gymnasium) öncesi eğitim (*voie pré-gymnasiale*, VP) ve genel eğitim (*voie générale*, VG).

Üçüncü dönemde, öğrenci Fransız Bölgesi Öğrenim Planı'nda (*Plan d'études romand*, PER) ve kantonal programlarda tanımlanan hedeflere göre öğrenimine devam eder. Zaman cetveli 9. ve 11. sınıf öğrencileri için haftada 33 dönem içerir. Çalışma metotları, öğrenme stratejileri, işbirliği yapma ve iletişim kurma yetenekleri tüm derslerde verilen eğitim kapsamında geliştirilir.

Fransızca Bölgesi Öğrenim Planı (PER)

www.plandetudes.ch

PER İsviçre'nin Fransızca konuşulan bölgelerinde zorunlu öğrenim kapsamını tanımlar. PER öğrencilerin on bir yıllık öğrenimleri boyunca öğrenmeleri gerekenleri tanımlar.

Değerlendirme

Öğrencinin çalışması ile ilgili değerlendirme ajandaya yarım puanlarla 1 ila 6 arasında değişen notlar olarak yansıtılır (TS ve TA). 4 notu yeterlilik eşliğine karşılık gelir. En yüksek not 6'dır, en düşük not 1'dir.

Öğrencinin ortalamaları ders gruplarına göre düzenlenir ve öğrencinin parkuruyla ilgili kararlar gruplardan her birinde aldığı puan toplamlarını temel alır.

Sömestirin ve öğrenim yılının sonunda, bir durum güncellemesi yapılır. Bu durum güncellemesi bir not ve devamsızlık çizelgesi ve her ders için en yakın yarım puana ayarlanan ortalamaları içerir. Öğrenim yılı sonunda ve 1. sömestirin sonunda yapılan branş veya seviye değişikliklerinde, hazırlanan bir karne ortalamaları ve öğrencinin parkuru konusunda alınan kararı belirtir. Bu karne okul karnesine eklenir.

Anlamli çalışmalar (*travaux significatifs*, TS):

Öğrencinin okul çalışması ile ilgili değerlendirme düzenli olarak ve tüm yıl boyunca anlamlı çalışmalar vasıtasıyla yapılır. Bu çalışmalar değerlendirmenin temel unsurlarını oluştururlar. Her anlamlı çalışma Fransız Bölgesi Eğitim Planı'nda (PER) tanımlanmış en az bir öğrenme hedefini konu alır; bu hedefin bir veya birden fazla bileşeni eğitim konusu olmuştur.

Özümsemmiş çalışmalar (*travaux assimilés*, TA):

Yalnızca bilgi veya özel teknik edinimini doğrulayan çalışmalar dizisi. Bu çalışmalar grubuna her ders için bir not verilir. Derslerden her biri için, bu özümsemmiş çalışmaların sayısı seçilen çalışmaların tamamının çeyreğini geçemez.

Lise öncesi eğitim (VP)

Lise öncesi eğitim branşına orta öğrenim diplomalarını aldıkları takdirde doğrudan lise olgunluk eğitimine başlayabilecek öğrenciler katılır.

Öğrenciler ekonomi ve hukuk, İtalyanca, Latince veya matematik ve fizik dersleri arasından özel bir opsiyon (*option spécifique*, OS) seçerler.

9. ila 11. sınıflar: 33 dönem	
Zaman cetvelinde yer alan dersler (VP)	Fransızca
	Almanca
	İngilizce
	Matematik
	Doğa bilimleri
	Tarih - Etik ve din kültürü
	Coğrafya - Yurttaşlık
	Görsel sanatlar
	Müzik
	Yaratıcı ve manüel faaliyetler
	Beden eğitimi
	Özel opsiyon (OS)

Medya, görüntüler ve bilgi ve iletişim teknolojileri (MITIC)

Genel eğitim (VG)

Genel eğitim, temel olarak liselerin genel kültür ve ticaret okullarında veya mesleki olgunluk okullarında ve mesleki eğitimde (çıraklık) eğitim alacak öğrenciler içindir.

Genel eğitim kapsamında, Fransızca, matematik ve Almancada iki seviye bulunması öngörülmüştür. Seviye 1 temel gereklere, seviye 2 ise üstün gereklere karşılık gelmektedir. Öğrenci böylece bu üç derste farklı seviyelerde bulunabilir, bu da kendi yetilerine göre eğitimin farklılaşmasını sağlar.

Öğrenci meslek yönelimli yetkinlik opsiyonlarında (OCOM) öğrenim görür: Genel eğitim grubu için 2 ders periyodu sınıfın tamamına verilir; diğer 2 periyot için, öğrenci zanaatla ilgili, artistik, ticari veya teknolojik bir opsiyon (AACT) seçer. OCOM'lar arasından, yalnızca AACT opsiyonu değerlendirmeye tabidir. Ortalaması diğer dersler gibi grup I puan hesaplamasında dikkate alınır.

Eğitim projesine göre, bazı koşullarda öğrenci OCOM yerine özel bir opsiyon seçme (OS) - ekonomi ve hukuk, İtalyanca, Latince veya matematik ve fizik - ve/veya Fransızca, matematik, Almanca veya İngilizce derslerinde Lise öncesi eğitim alma imkânına sahiptir.

Bir branştan diğerine geçiş 9. sınıfın 1. sönemist sonunda ve 9. ve 10. sınıf sonunda yapılabilir. Bir seviyeden diğerine geçiş her sönemist sonunda, 9. sınıfın 1. sönemist sonunda ve 11. sınıfın 1. sönemist sonunda yapılabilir. Branş ve seviye değişiklikleri okulda alınan sonuçlara göre yapılır. Branş değiştirme kararları öğrenci ve velilerin görüşü alındıktan sonra yönetim konseyi tarafından alınır.

Hem Fransızca, hem matematik, hem de Almancada seviye 1 eğitimi alan öğrenciler bu üç derste özel bir destekten yararlanırlar (takviyeli eğitim). Okul yönetim konseyi bu desteğin hangi şekillerde olacağına karar verir.

9. ila 11. sınıflar : 33 dönem	
Zaman cetvelinde yer alan dersler (VG)	Fransızca
	Almanca
	İngilizce
	Matematik
	Doğa bilimleri
	Tarih - Etik ve din kültürü
	Coğrafya - Yurttaşlık
	Görsel sanatlar
	Müzik
	AC&M ¹ / Beslenme eğitimi
	Beden eğitimi
	MYYO ²

Medya, görüntüler ve bilgi ve iletişim teknolojileri (MITIC)

¹ yaratıcı ve manüel faaliyetler

² meslek yönelimli yetkinlik opsiyonları

Seçmeli eski Yunanca ve İtalyanca dersleri (10. ve 11. sınıflar)

10. ve 11. sınıflarda, eski Yunanca öğrenmek ve bu dilin kültürüne duyarlı hale gelmek isteyen lise öncesi eğitim öğrencilerine seçmeli bir eski Yunanca dersi sunulur.

11. sınıfta ortaokul-lise arası hazırlık 2 sınıflarına özel İtalyanca opsiyonu ile katılmak isteyen genel eğitim öğrencilerine seçmeli bir İtalyanca dersi sunulur. Bu ders bu dili öğrenmek isteyen genel eğitim ile lise öncesi eğitim 11. sınıfı öğrencilerine de önerilir.

Bu iki ders öğrencilere ve velilere iletilen bir değerlendirmeye tabidir. Bununla birlikte, bu değerlendirmenin sonuçları sınıf geçirme, bir branştan diğerine geçirme veya diploma verme kararlarında dikkate alınmaz.

Genel eğitimde, meslek yönelimli yetkinlik opsiyonları (*options de compétences orientées métiers, OCOM*)

OCOM'lar ile ilgili açıklayıcı bir broşür İnternet sitemizde bulunabilir:

www.vd.ch/scolarité > Parent information and translated documents - Documents traduits d'information aux parents.

Orta öğrenim branşlarında parkurlar

Sınıf geçme ve bir branştan diğerine veya bir seviyeden diğerine geçme olanakları

Lise öncesi eğitimi

Genel eğitime geçiş

A

9. sınıf
1. sömestir
sonu

Genel eğitim

Bir seviyeden diğerine geçiş
Lise öncesi eğitime geçiş

Sınıf geçme
Genel eğitime geçiş

B

9. sınıf
öğrenim
yılı
sonu

Sınıf geçme
Bir seviyeden diğerine geçiş
Lise öncesi eğitime geçiş

C

10. sınıf
1. sömestir
sonu

Bir seviyeden diğerine geçiş

Sınıf geçme
Genel eğitime geçiş

D

10. sınıf
öğrenim
yılı
sonu

Sınıf geçme
Bir seviyeden diğerine geçiş
Lise öncesi eğitime geçiş

E

11. sınıf
1. sömestir
sonu

Bir seviyeden diğerine geçiş

Diploma

11. sınıf sonunda diploma alma

11. sınıf öğrencilerinin diploma alma koşullarını ve hazırlık sınıflarına, tamamlama sınıflarına ve zorunlu eğitim sonrası eğitimlere erişim koşullarını tanıtan açıklayıcı bir broşür İnternet sitemizde kullanıma sunulmuştur: www.vd.ch/scolarite > Parent information and translated documents - Documents traduits d'information aux parents.

Ortaokul-lise arası hazırlık sınıfları

Ortaokul-lise arası hazırlık sınıfları ile ilgili açıklayıcı bir broşür İnternet sitemizde bulunabilir: www.vd.ch/scolarite > Parent information and translated documents - Documents traduits d'information aux parents.

Lise öncesi eğitim parkuru (VP)

A Birinci sömestir sonu

Genel eğitime geçiş koşulları (9. sınıf)

VP → VG Bazı durumlarda, lise öncesi eğitim öğrencisi genel eğitime yönlendirilebilir. Veliler böyle bir talepte bulduklarında veya sınıf konseyinin bildirimine üzerine böyle bir durum yaşanabilir. Nihai karar yönetim konseyince alınır. 1. sömestirin sonundaki bu branş değişikliği yalnızca 9. sınıfta yapılabilir.

B D Öğrenim yılı sonu

Bir seviyeden diğerine geçiş koşulları (9. ve 10. sınıflar)

Sınıf geçmek için, öğrenci I, II ve III gruplarında aşağıdaki toplam puanları almalıdır :

Grup I	Fransızca + matematik + Almanca + doğa bilimleri + özel opsiyon	20 puan ve üzeri
Grup II	İngilizce + coğrafya + tarih - etik ve din kültürü	12 puan ve üzeri
Grup III	görsel sanatlar + müzik + yaratıcı ve manüel faaliyetler / beslenme eğitimi	12 puan ve üzeri ¹
Limit vakalar	üç grupta kümülatif maksimum 1 puan yetersizlik ve bir grupta maksimum 0,5 puan yetersizlik.	
¹ 10. sınıfta, ilgili dersler görsel sanatlar ve müziktir ve eşik 8 puan olarak belirlenmiştir.		

Sınıfta kalma (9 ila 11. sınıflar)

Prensipite, sınıf geçme koşullarını yerine getirmeyen öğrenci lise öncesi eğitimde sınıfta kalır.

Genel eğitime geçiş (9. ve 10. sınıflar)

Bazı durumlarda, başarısız öğrenci sınıfta kalmaksızın genel eğitime yönlendirilebilir. Öğrenci devam eden eğitim yılında daha önce bir kez sınıfta kalmış ise, öğrenim hayatı boyunca iki defa sınıfta kalmış ise veya veliler genel eğitime geçiş talebinde bulduklarında veya sınıf konseyinin bildirimine üzerine böyle bir durum söz konusu olur. Genel eğitime geçiş durumunda, öğrenci prensipite birden fazla seviyeli üç derste seviye 2'ye giriş yapar.

Genel olarak **limit vakalar** ilgili öğrencinin aldığı sonuçların bir üst sınıfa geçme, bir branştan diğerine geçme veya diploma alma koşullarını yerine getirmek için gerekli sonuçlardan çok az daha düşük olduğu durumları kapsar. Limit vaka kavramı bir seviyeden diğerine geçiş kararlarına uygulanmaz. Yönetim konseyi limit vakalar üzerinde resen karar alır.

Yönetim konseyi velilerin talebi üzerine olası **özel durumları** değerlendirir (örneğin uzun bir devamsızlığın ağır ve kalıcı bir şekilde aksattığı öğrenim süreci, başka bir kantondan veya yabancı bir ülkeden yeni gelmiş olmak). Özel bir durumun kabul görmesi için, ileride başarılı olunacağını muhtemel olarak değerlendirilmesi lazımdır.

Genel eğitim parkuru (VG)

(A) (C) (E) Birinci sömestir sonu

Bir seviyeden diğerine geçiş koşulları (9. ila 11. sınıflar)

N1 → N2 Birden fazla seviyeli bir derste aşağıdaki sömestir ortalamasını alan bir öğrencinin seviye 1'den seviye 2'ye geçmesi mümkündür:

- 5,5 ve üzeri;
- 5, ders ğretim görevlisinin n bildirimini zerine.

N2 → N1 Velilerin talebi veya ders ğretim görevlisinin bildirimini üzerine, ğrenci seviye 2'den seviye 1'e geçebilir.

Lise ncesi eğitime geçiş koşulları (9. sınıf)

VG → VP ğrenci seviye 2'de birden fazla seviyeli  ders ve özel bir opsiyon almışsa ve grup I ve II'de aşağıdaki toplam puanları alırsa, yalnızca 9. sınıfta lise öncesi eğitime geçiş yapabilir:

Grup I	Fransızca + matematik + Almanca + doğa bilimleri + özel opsiyon	24 puan ve zeri
Grup II	İngilizce + coğrafya + tarih - etik ve din kültürü	13,5 puan ve üzeri
<i>Limit vakalar iki gruptan birinde maksimum 0,5 puan yetersizlik.</i>		

Smestir sonunda seviye değiştirme veya bir branştan diğerine geçiş yapma durumunda, ilgili derslerin yıllık ortalamasının hesaplanması sırasında yalnızca ikinci sömestir sonuçları dikkate alınır.

(B) (D) ğrenim yılı sonu

Bir seviyeden diğerine geçiş koşulları (9. ve 10. sınıflar)

Sınıf geçmek için, ğrenci Fransızca, matematik ve Almancada aldığı ders seviyesi ne olursa olsun I, II ve III gruplarında aşağıdaki toplam puanları almalıdır:

Grup I	Fransızca + matematik + Almanca + doğa bilimleri + zanaatla ilgili, artistik, ticari veya teknolojik opsiyon (veya özel opsiyon)	20 puan ve zeri
Grup II	İngilizce + coğrafya + tarih - etik ve din kültürü	12 puan ve zeri
Grup III	görsel sanatlar + müzik + yaratıcı ve manüel faaliyetler / beslenme eğitimi	12 puan ve üzeri
<i>Limit vakalar üç grupta kümülatif maksimum 1,5 puan yetersizlik ve bir grupta maksimum 1 puan yetersizlik.</i>		

Sınıf geçirme, bir branştan diğerine geçirme ve bir seviyeden diğerine geçirme kararlarına aşağıda belirtilen Daire nezdinde **itiraz** edilebilir: *Instruction des Recours, Dpartement de la formation, de la jeunesse et de la culture, rue de la Barre 8, 1014 Lausanne.* İtiraz konu kararın suretiyle birlikte karar tebliğ tarihinden itibaren 10 gün içerisinde yazılı olarak gerekçeli itirazda bulunulur.

Bir seviyeden diğereine geçiş koşulları (9. ve 10. sınıflar)

N1 → N2 Birden fazla seviyeli bir derste aşağıdaki yıllık ortalamayı alan öğrenci seviye 1'den seviye 2'ye geçebilir:
- 5,5 ve üzeri;
- 5, ders öğretim görevlisinin bildirimine üzerine.

N2 → N1 Öğrenci ilgili derste aşağıda belirtilen yıllık ortalamayı alırsa seviye 2'den seviye 1'e geçer:
- 3 veya daha az,
- 3,5, ders öğretim görevlisinin bildirimine üzerine.

Lise öncesi eğitime geçiş koşulları (9. ve 10. sınıflar)

VG → VP sınıfta kalarak

Öğrenci seviye 2'de birden fazla seviyeli üç ders ve meslek yönelimli yetkinlik opsiyonları almışsa ve grup I ve II'de aşağıdaki toplam puanları almışsa, sınıfta kalarak lise öncesi eğitime geçiş yapabilir:

Grup I	Fransızca + matematik + Almanca + doğa bilimleri	20 puan ve üzeri
Grup II	İngilizce + coğrafya + tarih - etik ve din kültürü	13,5 puan ve üzeri

Limit vakalar iki gruptan birinde maksimum 0,5 puan yetersizlik.

VG → VP sınıfta kalmadan

Öğrenci seviye 2'de birden fazla seviyeli üç derste ve özel bir opsiyonda öğrenim görmesi ve grup I ve II'de aşağıdaki puan toplamlarını alması durumunda lise öncesi eğitime sınıfta kalmaksızın geçiş yapabilir:

Grup I	Fransızca + matematik + Almanca + doğa bilimleri + özel opsiyon	24 puan ve üzeri
Grup II	İngilizce + coğrafya + tarih - etik ve din kültürü	13,5 puan ve üzeri

Limit vakalar iki gruptan birinde maksimum 0,5 puan yetersizlik.

Sınıfta kalma (9 ila 11. sınıflar)

Sınıf geçme koşullarını yerine getirmeyen öğrenci genel eğitimde sınıfta kalır. Öğrenci aşağıdaki durumlarda seviye değiştirir:

N1 → N2 Öğrenci ilgili derste aşağıda belirtilen yıllık ortalamayı alırsa seviye 1'den seviye 2'ye geçer:
- 5 ve üzeri;
- 4,5, ders öğretim görevlisinin bildirimine üzerine.

N2 → N1 Öğrenci ilgili derste aşağıda belirtilen yıllık ortalamayı alırsa seviye 2'den seviye 1'e geçer:
- 3 veya daha az,
- 3,5, ders öğretim görevlisinin bildirimine üzerine.

Okul-aile ilişkisi

Okul temel olarak çocukların eğitilmesini sağlar ve eğitim alanında velilere öncelik tanır. Ancak bu görevler münhasır değildir, çünkü eğitim konusunda ailelerin işbirliği yapması istenir ve bu konuda okul ailelere yardım eder.

Sınıf hocası ve okul yönetimi, çocuğun durumuna yakın olmaları nedeniyle öğrenimi ile ilgili konularda velilerin öncelikli muhataplarıdır.

Veliler okulda öğrenilenler ve bunun sonucunda yapılan değerlendirmeler konusunda düzenli olarak bilgilendirilirler. Çocuklarının okul parkuru ile ilgili olarak alınacak herhangi bir önemli karardan önce velilerin görüşü alınır. Nihai kararlar yönetim konseyine aittir.

Yılda en az bir kez, genellikle eğitim yılının başında, veliler için toplu bir bilgilendirme seansı düzenlenir. Bu bilgilendirme seansı diğer konuların yanı sıra, öğrenim sürecinin, öğrenim planının hedeflerinin ve değerlendirme koşullarının açıklanmasını sağlar.

Okul haberleri her hafta sonu velilerin imzaladığı öğrenci ajandasına düzenli olarak yansıtılır. Özellikle, veliler ve öğretim görevlileri bu yolla bir görüşme talebinde bulunabilirler. Bu iletişim eğitim yılının herhangi bir döneminde yaşanabilir ve iyi bir işbirliği yapılmasını sağlar.

Öğrencinin ilerlemesini sağlamak için, gerektiğinde ilave pedagojik tedbirler alınabilir. Eğitim kurumunun özelliklerine göre oluşturulan prosedürler uyarınca, okul ortamında psikologlar, psikomotor terapistleri veya konuşma terapistleri tarafından (OPPK) başka hizmetler verilebilir.

Özellikle okul dışı faaliyetler veya diğer hizmetlerle ilgili bilgiler eğitim kurumunun yönetiminden alınabilir.

		Rac1 ve Rac2 tamamlama sınıfları		orta öğrenim I
14-15 yaş	11S	genel eğitim üçüncü dönem	lise öncesi eğitim üçüncü dönem	
13-14 yaş	10S			
12-13 yaş	9S			
11-12 yaş	8P	ilkokul ikinci dönem		ilkokul seviyesi
10-11 yaş	7P			
9-10 yaş	6P			
8-9 yaş	5P	ilkokul birinci dönem (çocuk okulu dahil)		
7-8 yaş	4P			
6-7 yaş	3P			
5-6 yaş	2P			
4-5 yaş	1P			

Vaud kantonu'nda zorunlu eğitimin yapısı

www.vd.ch/scolarite

www.vd.ch/page/1055372